

אָן תּעֲרַפֶּה אַחֵר, יַעֲנֵי אָן תּעֲרַפֶּה נַפְסְךָ לִהְיִיר אֶת הָאֲחֵר, לִהְיִיר אֶת עַצְמִי

“סיפורי הצחאבה” הם אסופת סיפורים על הנביא המוסלמי מוחמד ובני לווייתו. עומר אבן אל-ח'טאב היה הח'ליף (=המנהיג) השני של האומה המוסלמית. הוא היה ידוע כמנהיג חזק, קפדן ומנוסה, וגם עניו והגון.

قصص الصحابة هي مجموعة من القصص التي تناولت النبي محمد (صلعم) وأصحابه. كان عمر بن الخطاب الخليفة (أمير المؤمنين) الثاني للأمة الإسلامية. لقد كان معروفًا بقوته وبصرامته ويعضله ونزاهته وزهده.

סיפור מהמקורות המוסלמיים:

قصة من فجر الإسلام:

הַח'לִיף עוֹמֵר וְהַיְלָדִים הָרַעֲבִים
מקור: סיפורי הצחאבה

الخليفة عمر والأطفال الجياع
المصدر: من قصص الصحابة

כְּשֶׁהָיָה עוֹמֵר אֶבְן אֶל-ח'טַאב, ח'לִיף, טִיל עִם מִשְׁרְתוֹ אֶסְלַאם בְּאֶזְר חַארָה, לִיד הָעִיר מְדִינָה; כְּשֶׁלְּפִתַּע רְאוּ מִרְחוֹק אִשׁ בּוֹעֵרֶת. עוֹמֵר סָבַר שְׂאוּלִי זוּ שִׁירַת סוֹחָרִים שְׂנֵעֲצָרוּ מִחוּץ לְעִיר כְּשֶׁהַלִּילָה יָרַד, וְהַצִּיעַ שֶׁיִּתְקַדְמוּ לְעִבְרָם וְיַצִּיעוּ לָהֶם עֲזָרָה וְהִגָּנָה.

מִשֶּׁהִתְקַרְבוּ, הִפְתָּעוּ עוֹמֵר וּמִשְׁרְתוֹ לְרֵאוֹת אִשָּׁה וְלַצִּדָּה יְלָדִים. הַיְלָדִים בָּכּוּ, כְּשֶׁהָאִשָּׁה עָמְדָה לִיד סִיר מַעַל הָאִשׁ הַבּוֹעֵרֶת. עוֹמֵר הִתְקַרַּב וְשָׂאֵל אֶת הָאִשָּׁה: “מַדּוּעַ הַיְלָדִים בּוֹכִים?” הָאִשָּׁה, שֶׁלֹּא זָהָתָה אֶת הַח'לִיף, אָמְרָה: “כִּיִּן שָׁהִם רַעֲבִים”. “וּמָה בְּסִיר?” הִתְעַנֵּן עוֹמֵר. “בְּסִיר יֵשׁ רֶק מַיִם לְהַרְגִיעַ אֶת הַיְלָדִים, כְּדִי שֶׁיִּתְעַיְפוּ וְיִרְדְּמוּ מִתּוֹךְ תַּקְוָה שֶׁהָאֵל מִתְבַּשֵּׁל בְּסִיר. הָאֵל יִשְׁפֹּט בֵּינֵי וּבֵין הַח'לִיף עוֹמֵר, שֶׁמִּתְעַלֵּם מִנְתִּיבוֹ הָעֲנִיִּים הַסּוֹבְלִים”, עָנְתָה הָאִשָּׁה בְּאַנְחָה. “אֵלֵּה יָרַחַם עָלֶיךָ, וְאִיךָ עוֹמֵר הַח'לִיף יִכּוֹל לְדַעַת עַל מַצּוֹקְתָךְ?” שָׂאֵל הַח'לִיף עוֹמֵר.

עוֹמֵר חִזַּר לְעִיר וּפְנָה לְבֵית חֶסֶד, שֶׁם מָלֵא שֶׁק בְּקִמַח, תְּמָרִים, שֶׁמֶן, בְּגָדִים וּמַעֲט כֶּסֶף, וְכִשְׁהִשֵּׁק הָיָה מוֹכֵן אֶמֶר לְמִשְׁרְתוֹ אֶסְלַאם: “שִׁים אֶת הַשֶּׁק עַל גְּבִי”.

“לֹא”, זָעַק אֶסְלַאם, “בְּבִקְשָׁה עוֹמֵר, אֶמִיר הַמְּאֲמִינִים, הֵנַח לִי לִישָׁאת אֶת הַשֶּׁק”. אַךְ עוֹמֵר סָרַב לְהַקְשִׁיב לְמִשְׁרְתוֹ, כִּיִּן נִשְׁחַשׂ מִחִיב בְּאִפְסוֹ אִישִׁי לְסִיעַ לְאִשָּׁה.

אֶסְלַאם שָׁם אֶת הַשֶּׁק עַל גְּבוֹ שֶׁל עוֹמֵר לְלֹא רְצוֹן, וְעוֹמֵר צָעַד לְעִבְרָה מְקוּם בוֹ פָּגְשׁוּ אֶת הָאִשָּׁה. הֵם הִגִּיעוּ לְאֵהָלָה שֶׁל הָאִשָּׁה, וְעוֹמֵר הִתְקִין אֶת הַסִּיר וְהִכְנִיס לְתוֹכוֹ קִמַח, שֶׁמֶן וְתְּמָרִים. עוֹמֵר הַח'לִיף בְּעֶצְמוֹ הִדְלִיק אֶת הָאִשׁ. כְּשֶׁהִתְבַּשֵּׁל הָיָה מוֹכֵן, עוֹמֵר עֲצָמוּ הַגִּישׁ אֶת הַתְּבַשֵּׁל לְיְלָדִים, הֵם אָכְלוּ בְּרַעֲבָנוּת מִסְפָּר מְנוֹת וּמַעֲט נִשְׂאָר גַּם לַיּוֹם הַמִּחְרָת. הַיְלָדִים הִשְׂבָּעִים וְהַמְּאֲשָׁרִים פָּצְחוּ בְּמִשְׁחֶק עֲלִיז.

מתוך סיפורי הצחאבה

قال اسلم مولى عمر بن الخطاب خرجت ليلة مع عمر إلى حرة (وهو المكان الممتلئ بالصخور والذي يصعب المشي عليه) وأقمنا حتى إذا كنا بصرار فإذا بنار فقال يا اسلم ها هنا ركب قد قصر بهم الليل انطلق بنا إليهم فأتيناهم فإذا امرأة معها صبيان لها وقدر منصوبة على النار وصبيانها يبكون فقال عمر السلام عليكم يا أصحاب الضوء (وهذا من أدبه رضي الله عنه فلم يحبب إن يقول لهم السلام عليكم يا أهل النار) قالت وعليك السلام قال ادنو قالت ادن أو دح فدنا فقال ما بالكم قالت قصر بنا الليل والبرد قال فما بال هؤلاء الصبية يبكون قالت من الجوع فقال وأي شيء على النار قالت ماء أعلمهم به حتى يناموا فقالت الله بيننا وبين عمر فبكى عمر ورجع بهرول إلى دار الدقيق فاخرج عدلا من دقيق وجراب شحم وقال يا اسلم احمله على ظهري فقلت إنا احمله عنك يا أمير المؤمنين فقال أنت تحمل وزري عني يوم القيامة فحملة على ظهره وانطلقنا إلى المرأة فألقى عن ظهره ووضع من الدقيق في القدر وألقى عليه من الشحم وجعل ينفخ تحت القدر والدخان يتخلل لحيته ساعة ثم انزلها عن النار وقال اتني بصحفة (وهو ما يوضع فيه الأكل) فأتى بها فغرفها ثم تركها بين يدي الصبيان وقال كلوا فآكلوا حتى شبعوا والمرأة تدعوا له وهي لا تعرفه فلم يزل عندهم حتى نام الصغار ثم أوصى لهم بنفقة وانصرف ثم أقبل علي فقال يا اسلم الجوع الذي أسهرهم وأبكاهم.

قصص الصحابة

מהם המדרשים?

המדרשים הם אוסף של פירושים על התנ"ך, שחוברו בידי חכמים במאות הראשונות לספירה. ספרות המדרשים כוללת גם סיפורים שונים על דמויות מהתורה, משלים, פתגמים ועוד. חלק מהסיפורים הם על חכמים ואנשים בני התקופה שבה נכתבו הסיפורים.

מהי "המדור טימ"?

היא مجموعة من כתב תפסיר התורה, ואלתי אלת מן قبل رجال دين يهود الذين عاشوا في القرون الأولى بعد الميلاد. يشمل أدب "المدور טימ" قصصا مختلفة عن شخصيات توراتية، الأمثال، وأشياء أخرى. إن جزءاً من القصص عن حاخامات وأناس عاشوا في تلك الفترة التي كتبت خلالها القصص.

סיפור מהמקורות היהודיים:

קטע מן מصادר הדינה היהודית

**אבא תחנה החסיד
מקור: מדרש קהלת רבה**

קטע "אבא תחנה"

למסדר: "מדור טימ קוהליט רביא"

אנשי הסיד הורע "אבא תחנה" אסועא מן העל השאק. לעד חמל על קנפיה חמיע אעראשה ואדואת עמלה, ים סאע באלעודה אל ביתה ליעלה קיל דחול יום הסבת.

וענד אקראיה מן מדינתה, ראי "אבא תחנה" רגלא מריצא מלעי על קארה הפריק.

"איהא החאחא", נאדי מריצ, "אנע מעי מערופא ואדחלני אל מדינתה! אנה צעיעף גדיא ולא אקדר על המשי".

פקר "אבא תחנה" פי נפשה; "לו חמלת מריצ על קנפי, סופ אצטר אל טרק אעראשי וממלקאטי. וקד ימר שחש גריב מן הנה ויסרקה, וידון אדואת העל הפרשה בי, קיפ לי אן אעיל נפשי ועאלתי? ולכני אדא טרקת מריצ הנה דון תקדימ מסאעה לה, פסיכון ערשה ללחפר!

מאדא פעל "אבא תחנה"?

לעד גלב נרעה הציר ענדה על נרעה השר; חמל מריצ על קנפיה ואחזרה אל מדינתה, ורעה בין אפרד עאלתה, וסאע באלעודה אל המאן הדי טרק פייה אמעתה. ולחסן חזה קעד וקד אמעתה קמא טרכהא, טמאא פי מקנהא. התקטה בסרעה ואסרע אל המזל.

ראי סקאן מדינתה "אבא תחנה" וסאלוה מסטרבין: אהדא הו השיח התקי הורע "אבא תחנה"?! קיפ ימאן לשחש מלה יחאפז על חרמה הסבת וביקה הפראז אן יעל מדינתה לחשה דחול הסבת ואמעתה על קנפיה וחנן נעלמ אנה ממנוע חמל אמעה ואדואת העל חלל יום הסבת!!

טסאל "אבא תחנה": הל מן הממא אנה דנסת יום הסבת? פי הולק נפשה, נטר אלה הקדוס על "אבא תחנה" משקא עליה. לעד ערפ אלה אן "אבא תחנה" קד חאטר ברזקה מן אגל אקאד הרגל מריצ, וחאלפ בדלק פריצה יום הסבת.

מאדא פעל?

לעד אשרק אלה סבחנה ותעלי השמש ויעלה מעלקה ותיבתה פי מקנהא פוק האפק חתי וסול "אבא תחנה" אל ביתה.

וחינ וסל "אבא תחנה" אל בוב הביית, גאבת השמש ודחל יום הסבת.

קוהליט רביא, הפרעה השבע

אבא תחנה החסיד גמר שבוע של עבודה קשה. הוא העמיס על כתפו את כל חפציו וכלי עבודתו, ומהר אל ביתו כדי להספיק להגיע לפני כניסת השבת. לעת ערב קרב אל עירו, וראה אדם חולה מוסל על אם הדרך.

"רבי", אמר החולה, "עשה עמי צדקה והכניסני לעיר. אני חלש כל כך ולא אוכל ללכת".

חשב אבא תחנה בלבו: אם אקח את החולה על גבי, אצטר להשאיר כאן את כל חפציי. מישהו עלול לעבר כאן ולגנוב אותם, ובלי כלי העבודה, איך נתפרנס אני ובני משפחתי? אך אם אשאיר כאן את החולה ולא אעזר לו – חייו בסכנה.

מה עשה אבא תחנה?

המליך את יצר הטוב על יצר הרע: העמיס את החולה על גבו והביאו אל העיר, הניח אותו בין בני משפחתו, והזדרז לשוב אל המקום בו השאיר את חבילתו. לשמחתו הרבה מצא שהחבילה מנחת במקומה. הוא אסף אותה על שכומו ומהר אל ביתו.

ראו אותו אנשי העיר ושאלו בפליאה: הנהו אבא תחנה החסיד? איך יתכן שאדם כמותו, המקפיד לשמר את כל המצוות, מגיע אל העיר ממש עם כניסת השבת וחבילתו על כתפו? והרי אסור לשאת דברים בשבת!

שאל אבא תחנה את עצמו: שמה חללתי את השבת? באותה שעה הביט הקדוש-ברוך-הוא באבא תחנה בנו, ורחמיו נכמרו עליו. הוא ידע שאבא תחנה סכן את פרנסתו למען החולה, ואף את עצמו סכן בעברה על מצות השבת.

מה עשה? הזריח הקדוש-ברוך-הוא את החמה והשאירה תלויה ועומדת על מקומה, מעל קו האפק, עד שהגיע אבא תחנה אל ביתו.

כשנכנס אבא תחנה בדלת הבית, שקעה החמה, ובאה השבת.

על-פי קהלת רבה, פרשה ט', ז'

מהי הברית החדשה?
החלק הראשון בכתבי הקודש הנוצריים מכונה "הברית הישנה", היא התנ"ך (הספר המקודש ליהודים). החלק השני מכונה "הברית החדשה", והוא כולל, בין היתר, את סיפור חייו ופעילותו של ישוע. ישוע הרבה למשול משלים, כדי להעביר מסרים לתלמידיו הרבים. לפניכם אחד מהמשלים האלה.

ما هو العهد الجديد؟

يُدعى الجزء الأول من الكتب المقدسة لدى المسيحيين "العهد القديم"، وهو التناخ (الكتاب المقدس لدى اليهود). ويُدعى الجزء الثاني منه "العهد الجديد"، ويشمل، من بين أمور أخرى، قصة حياة وأعمال يسوع المسيح. كان يسوع المسيح يُكثّر من الأمثال والقصص المعبرة كي ينقل الرسائل لتلاميذه العديدين. إليكم إحدى هذه القصص.

סיפור מהמקורות הנוצריים:
قصة من المسيحية:

משל הבן האובד
מקור: הברית החדשה

מَثَل الابن الضال
المصدر: العهد الجديد

לאיש אחד היו שני בנים. 12 אמר הצעיר אל אביו: "אבא, תן לי את חלק הרכוש המוגיע לי." ואמנם חלק להם אביהם את הנכסים. 13 לאחר ימים לא רבים אסף הין הצעיר את כל אשר לו ויצא אל ארץ רחוקה ושם בזבז את רכושו בחיי הוללות. 14 אחרי שבזבז את הכל בא רעב חזק על אותה ארץ והוא החל לסבל מחסור. 15 הלך להסתפח אל אחד מתושבי הארץ והיא והלה שלח אותו לרעות חזירים בשדותיו. 16 שם השתוקק למלא את בטנו בחרובים שאכלו החזירים, אלא שאיש לא נתן לו. 17 כשעשה חשבון נפש אמר, "כמה משתרים שכירים של אבי יש להם לחם בִּשְׂפַע וְאִנִּי גוֹעַ כְּאֵל בָּרָעַב! 18 אָקוּם וְאֵלֶךְ אֶל אָבִי וְאֹמַר לוֹ: אָבִי, חָטָאתִי לְשָׁמַיִם וְלָךְ. 19 אִינִי רֹאֵי עוֹד לְהִקְרָא בְּנֶךָ. שִׁים אוֹתִי כְּאֶחָד מִשְׂכָּרֶיךָ." 20 הוא קם והלך אל אביו. בהיותו עוד רחוק ראהו אביו ונכמרו רחמיו עליו. הוא רץ אליו ונפל על צוואריו ונשק לו. 21 אמר לו הין, "אבא, חטאתי לשמים ולך ואינני רואי עוד להקרא בנך." 22 אך האב האב אמר לעבדיו, "הביאו מהר את הגלימה הנאה ביותר והלבשוהו, שימו טבעת על ידו ונעלים לרגליו, 23 הביאו את העגל המפסם ושחטו אותו ונאכל ונשמח, 24 כי בני זה היה מת והנה חזר לחיים, אבד והנה נמצא." והם החלו לשמח. 25 אותה שעה היה בנו הגדול בשדה. כשחזר והתקרב הביתה שמע קול נגינות ורקודים. 26 הוא קרא לאחד הנערים ושאל לדעת מה הדבר. 27 השיב לו הנער, "אחיה בא, ואביו שחט את העגל המפסם מפני שחזר אליו בריא ושלם." 28 כעס הין הגדול ולא רצה להכנס. אז יצא אביו לדבר על לבו. 29 אמר הין לאביו: "הנה זה שנים רבות אני עובד אצלך ומעולם לא עברתי על מצותך, ואתה מעולם לא נתת לי גדי כדי שאשמח עם ידי. 30 אבל כשבא בנך זה אשר בזבז את רכושו עם זונות, שחטת בשבילו את העגל המפסם." 31 אמר האב: "בני, אתה תמיד אתי, וכל אשר לי שלך הוא. 32 אבל מן הראוי לשוש ולשמח, כי אחיה זה היה מת והנה חזר לחיים, אבד והנה נמצא."

הברית החדשה, לוקאס טו, 11-32

كان لرجل ابنان. 12 فقال أصغرهما لأبيه: يا أبت أعطني النصيب الذي يعود علي من المال. فقسم ماله بينهما. 13 وبعد بضعة أيام جمع الابن الأصغر كل شيء له، وسافر إلى بلد بعيد، فبدد ماله هناك في عيشة إسراف. 14 فلما أنفق كل شيء، أصابت ذلك البلاد مجاعة شديدة، فأخذ يشكو العوز. 15 ثم ذهب فالتحق برجل من أهل ذلك البلد، فأرسله إلى حقوله يرعى الخنازير. 16 وكان يشتهي أن يملأ بطنه من الخرنوب الذي كانت الخنازير تأكله، فلا يعطيه أحد. 17 فرجع إلى نفسه وقال: كم أجير لأبي بفضل عنه الخبز وأنا أهلك هنا جوعاً! 18 أقوم وأمضي إلى أبي فأقول له: يا أبت إني خطئتك إلى السماء وإليك. 19 ولست أهلا بعد ذلك لأن أدعي لك ابناً، فأجعلني كأحد أجراءك. 20 فقام ومضى إلى أبيه. وكان لم يزل بعيداً إذ رآه أبوه، فتركت أحشائه وأسرع فألقى بنفسه على عنقه وقبله طويلاً. 21 فقال له الابن: يا أبت، إني خطئتك إلى السماء وإليك، ولست أهلا بعد ذلك لأن أدعي لك ابناً. 22 فقال الأب لخدمته: أسرع فأتوا بأفخر حلة وألبسوه، واجعلوا في إصبعه خاتماً وفي قدميه حذاء، 23 وأتوا بالعجل المسمن واذبوه فנأكل ومنتعم، 24 لأن ابني هذا كان ميتاً فعاش، وكان ضالاً فوجد. فأخذوا ينتعمون. 25 وكان ابنه الأكبر في الحقل، فلما رجع واقترب من الدار، سمع غناء ورقصاً. 26 فدعا أحد الخدم واستخبر ما عسى أن يكون ذلك. 27 فقال له: قدم أخوك فذبح أبوك العجل المسمن لأنه لقيه سالماً. 28 فغضب وأبى أن يدخل. فخرج إليه أبوه يسأله أن يدخل، 29 فأجاب أباه: ها إني أخدمك منذ سنين طوال، وما عصيت لك أمراً قط، فما أعطيتني جنياً واحداً لأنتعم به مع أصدقائي. 30 ولما قدم ابنك هذا الذي أكل مالك مع البغايا ذبحت له العجل المسمن! 31 فقال له: يا بني، أنت معي دائماً أبداً، وجميع ما هو لي فهو لك. 32 ولكن قد وجب أن نتعم ونفرح، لأن أخاك هذا كان ميتاً فعاش، وكان ضالاً فوجد.

لوقا 15, 11-32